

GEMİDE YAŞAM, TAKIM RUHU VE BAŞARI HİKAYESİ

Mehmet Dağcı

"Deniz ufkunda bu top sesleri nereden geliyor?
Barbaros belki Donanmayla seferden geliyor!
Adalar'dan mı? Tunus'tan mı? Cezayir'den mi?
Hür ufuklarda donanmış 200 pare gemi,
Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor.
O mübarek gemiler hangi seferden geliyor?"
Yahya Kemal Beyatlı

24 Eylül 2013 sabahı, Ege Denizi'nde A091 numaralı atış sahasında, TCG GİRESUN'un köprüüstünde, personel savaş yerlerini donatmış durumda. Sonbaharın yazla olan mücadelesini kazanmaya başladığı günler. Denizin mavisinin henüz grileşmediği, yat ve yelkenlerin belki de son kez süzüldüğü vakitler. Ancak o gün bizde ayrı bir telaş var. **Ağustos atamaları ile neredeyse baştan aşağı değişmiş personelimle çıktığım ilk taktik eğitim. Üstelik Donanma Komutanı sancak gemisiyiz. İnanılmaz bir gurur. Yeni eğitim döneminde Donanma Komutanımızı taktik eğitimde ilk taşıyan gemi biziz.** Tüm personel en iyi göstermenin yarışında. Gemi Komutanının kafasında daima koşuşturmacanın daha ötesinde konular olur. Ben de öyleyim.

Gurur, heyecan, sevinç arasında aklımda fiili silah atışları var. Son yapılan değişiklikle A/K branşı kaldırıldığı için tüm Atış Kontrol Astsubayları gemiden ayrılmış durumda ve yerine Silah Elektronik (Eln) Astsubayları bu görevi ilk kez yapacak. Diğer bir ifade ile senenin ilk taktik eğitiminde, Donanma Komutanı sancak gemisinde "*Bismillah atış serbest*" emrimi verdiğimde bu emri uygulayacak Silah Subayı, HSH Subayı ve Slh.Eln. Subayı'nın ilk atışı, daha da ötesi ateşleme düğmesine basacak Slh.Eln.Astsb.'nin ilk tecrübesi olacak. Gözüm bir ara daha önce yüzlerce kez o düğmeye basmış, daha mermi çıkmadan nereye gideceğini hisseden A/K Kıdemli Astsubayımı arıyor ama o da kadrosu kapatıldığı için ayrılanlar arasında.

Zaman personelime güvenmek, onların bu zorlu sınavı en iyisiyle vereceklerine inanmak zamanı. Atış öncesinde onlarca kez yaptığımız sistem çekleri, tecrübeler geçmiş yılların atış görüntüleri ve analizler geliyor aklıma. Sonra rahatlıyorum. Ateşleme düğmesine basmak dışında onlarca kez yaptığımız faaliyeti, şimdi taktik sahada gösterme zamanı. Benden önce atış ranına giren gemilerin top seslerini duyuyoruz. Yalnızca birkaç dakika sonra, hem de Donanma Komutanımızın olduğu bir anda, benim topum inletecek dört bir tarafı. Ayrı bir heyecan, ayrı bir keyif. Savaş yerlerindeki personelimin gözünde "*Ben*

Hazırım Komutanım" dercesine bir tebessüm ve heyecan var. *"Sancak Burak Toka"* emrini veriyorum. Artık sahne TCG GİRESUN'un. Tüm gözler Donanma sancak gemisinde. *"Bismillah Atış Serbest"* emrimle birlikte kulaklarım ilk salvo sesinde ve önümde duran kamera ekranından 76 mm topu izliyorum. Ancak saniyeler öylesine ağırlaşıyor ki, gözler namludan çıkacak mermide, kulaklar bizleri şenlendirecek, *"Evet Biz Barbaros'un Torunlarıyız"* hissini doyasıya içimize çekmemizi sağlayacak top sesinde. O anda Slh.Eln.Astsb.'nın *"Trak Düştü"*, *"Sistem Ateşleme Müsaadesini Vermiyor"* raporunu duyuyorum. Derhal *"Tekrar Trak Atın"*, *"Yedek Atış Kanalı Hazır Olsun"* emirlerim duyuluyor peşi sıra. Tüm personelim tek bir yürek olmuş, üzerine düşeni yapıyor. Ancak tüm uğraşımıza rağmen çıkan arızayı gideremiyoruz. Önce seriyi yürüten Komodor, sonra gemide bulunan Donanma Komutanı'na rapor ediyorum durumu.

"Sistem Ateşleme Arızası Verdi, Arıza Araştırmasına Başladık Komutanım".

Denizcilik mesleğinde en önemli husus, yapacağın bir faaliyete tam hazırlanmak, ancak işler ters giderse de yeni bir durum muhakemesi ile yılmadan yeniden başlamak. Svş.Hrk.Sb.'na emrim *"Savaş Yerlerini Paydos Edin"*, *"Personeli Savaş Nöbet Yerlerine Alın"* oluyor. Arıza araştırması yapan personele talimatlarımı verip K/Ü'ne geçiyorum. Bir Komutan için, diğer gemilerin top naraları arasında, arızaya yönelik iyi bir haberi beklemek zor bir durum. Bu atış sonrasında Suüstü, Kara Bombardımanı, Uçaksavar atışlarımız var. En azından o atışlarda atış yapmalıyız diyorum.

Beklediğim neticeye gece yarısı ulaştık. Slh.Eln.Sb. arızayı bulduklarını rapor etti. Ancak gidermek için CAS atış kontrol radar domunun içine girip ayar yapmaları gerekiyordu. Gece koşullarında, geminin en üst güvertesi olan 03 güvertede, seyir halinde iken radar domuna personel girecekti. Kararımı verdim, başlarında ben de olacaktım. Her tür emniyet tedbirlerini alacak ve bu arızayı onaracaktık. Beşadalar bölgesine geldiğimizde gün ağarmak üzereydi ve biz arızayı lokalize edip gidermiştik. Sistem çekleri de olumlu gelince durumu rapor ettim. K/B atışlarında son gemi olarak rana girecektim. Donanma Komutanımızın atışları izlemesi için Ateş Adası'nın 3000 Yd. güneyinde mevki aldım. Gemiler atışlarına başlamış ve her birinin atışını izliyorduk. Benimse aklımda sabaha kadar uyumamış personelimle yapacağım atış vardı. O süre zarfında birkaç defa Silah Subayı'na *"Var mı bir problem?"* diye sorup her defasında *"Hazırız Komutanım"* yanıtını aldıkça rahatlıyordum. Atış ranına girdik ve ilk salvoyu ateşledik. 76 mm topun sesini duyunca sevinmiştik ama birinci, ikinci, üçüncü salvoda hedefi bulamamıştık. Dördüncü salvo sonrasında isabet elde ederek tesir atışına geçtik. Ancak bir türlü verdiğimiz düzeltmelerin neticesini göremiyorduk. 10 atım tamamlandığında, atımlar o kadar geniş bir alana dağılmıştı ki atış sonucunu beklememiz gerekmiyordu. Donanma Komutanımız ve Komodorumuzun *"önemli olanın arızanın gemi personeli tarafından giderilmesinin"* olduğunu, *"Bu atışların senenin ilk*

atışı olduğu için eğitim seviyesinin artırılmasının amaçlandığını" söylemeleri bizi rahatlatmakla birlikte hem S/Ü hem de K/B atışlarından istediğimiz neticeyi elde edememenin üzüntüsü içindeydik.

O gün salonda yemek yerken Emekli Kuvvet Komutanlarımızdan Ora. Murat BİLGEL'in tüm gemilerin salonlarında asılmak üzere gönderdiği ve üzerinde **"Dünya Karşılaştığınız Fırtınalarla Değil, Gemiye Limana Getirip Getiremediğinizle İlgilenir."** yazılı tabloya gitti gözlerim. Evet personelimin yeni olmasına, onlarca kez tecrübe etmemize rağmen sistemin tam da atış anında arıza vermesine, gece yarısı tüm riskleri alarak arızayı onarmamıza bakılmayacak, atış sonuçlarının yayınlandığı mesajdaki isabet sayımız ve atış puanımız esas alınacaktı. Bu arıza benim Komutanlığım süresince yaşadığım ilk arıza değildi. Mart 2013'teki Taktik Eğitimde de iki kez topta arıza olmuş ve namluda mermi kalmıştı. Seyir bittiğinde ilk faaliyetimiz atış değerlendirmesi yapmak oldu. Tüm sistem çeklerini yapmış olmamıza rağmen sistem arıza vermiş ve K/B atışında verdiğimiz düzeltmelerin tam olarak sistem tarafından yerine getirilmediğini görmüştük. Kararım gerek A/K sistemi, gerekse de top için **"muvazaat"** talebinde bulunmak oldu. **Bu talebin atışta elde edilen başarısızlığı örtme çabaları olarak görülme ihtimali de vardı. Ancak Komutan olarak muvazaat ihtiyacı duyuyordum ve her ne pahasına olursa olsun müteakip atışlar için içimde hiçbir şüphe kalmamalıydı.** Muvazaat çalışmaları tersaneden gelen bir ekiple başladığında ne kadar isabetli bir karar verdiğimizizi görmüş olduk. A/K sistemi baş kış ve yalpa değerlerini almıyordu ve bu nedenle top verilen düzeltmeleri uygulamıyordu. Aynı zamanda ancak muvazaat faaliyeti ile ortaya çıkabilecek birkaç sorunu da tespit ederek giderme fırsatı bulduk.

Böylece Kasım 2013'teki Doğu Akdeniz Davet Tatbikatı öncesinde atışlar için hazır duruma geldik. İkinci sınavımızı NATO gemilerinin de katıldığı bu tatbikatta verecektik. Sistem çeklerimiz tamamı, Gözlem Atışı ile başlayıp S/Ü Atışı ve ertesi gün K/B Atışı yapacaktık. Artık personelim ilk atış tecrübesini kazanmış, top ve A/K sistemi muvazaat kontrolleri ile tamamıyla hazır hale gelmişti. Hedefimiz her iki atıştan da 100 puan almaktı. Gözlem atışında ilk atımı attık ve **"Kısa 100"** gördük. Gözetleme Partisi de devreden **"Kısa 100"** verdi. **"Kaldır 100"** komutuyla ikinci salvoda **"İsabet"** sevinci yankılandı, devreden de **"isabet"** geldi. Her biri tek atımdan oluşan toplam 5 atımdı Gözlem Atışı ve üçüncü atım için emrimi verdim, kendimden, personelimden ve sistemimden emin olarak. Ancak **"3'üncü atımın mermi atım yatağında sıkıştığı"** ve **"topta arıza olduğu"** raporu geldi. Ellerim yumruk olmuş, gerginliğim hissedilir noktaya gelmişti. Derhal namluda kalan mermiyi çıkarma ve atışa devam etme emrini verdim ancak gelen rapor moralimizi daha da bozacak nitelikteydi. Sıkışan mermi atım yatağındaki parçaları da kırmıştı ve bu şekilde atış yapmamız imkansızdı.

Rapor süreci, arıza onarımı için ARZRAP mesajı derken, kendimizi Antalya önlerinde, gece yarısında, top arıza onarımı için İstanbul'dan gelecek ustaları gemiye almak için demir mevkiinde bulduk. Uykusuz, yorgun ve stresli geçen bir gece yaşamıştık. Tersaneden gelen ustalar ve kendi personelim insanüstü bir gayret ve inanmışlıkla K/B atışına kadar arızayı onarmıştı. Sabah 04.00 sularında demir aldık ve tam yol süratle atış mevki olan Beşadalar Bölgesine geldik. Toptaki arızayı gidermiştik ama hepimizin aklında *"Ya yine bir sorun olursa"* endişesi vardı. Bir türlü şansımız yaver gitmiyor, her seferinde yeni bir sorunla karşılaşılıyorduk. İçimden 6 yılın sonunda Seçilmiş Bakım Uygulaması onarım sürecinin ertelenmesine bir sitem de geçmiyor değildi. Zira toptaki arızanın asıl sebebinin materyal yorgunluğu olduğunu değerlendiriyordum. Bununla birlikte, personelim bu düşüncemi hissettirmeden, verilen görevi yerine getirmemiz ve bu uğurda tüm gayretimizi ortaya koymamız gerekiyordu. K/B atışında 10 atımın tamamını da atarak bizim gözlemlerimize göre de en az 5-6 isabet olacak şekilde tamamlamıştık. Hepimiz gözlemimizi doğrulayacak bilginin Gözetleme Partisinden de geleceği beklentisindeydik. Bu sırada TCG GELİBOLU'da atışları izleyen Güney Görev Grup Komutanımız atışlarımızın dağılımının çok iyi olduğunu, ancak kendi gözlemine göre biraz uzunda kaldığımızı söyledi. Sesinin tonunda bir üzüntü vardı. Yaptığım bu görüşmede Komutanlarımızın bize inandığı, ancak başarılı bir netice olmayınca bizim kadar üzüldüğünü hissetmiştim.

Birkaç gün sonra gelen atış sonuç mesajında, bizim sistemde isabet olarak gördüğümüz atımların uzun 50-100 aralığında olduğunu gördük. Sonuçta atışlardaki dağılımı düzeltilmiş ancak hedefi bulamamıştık. Ateş Adası'nın yapısı itibarıyla ada arkasına düşen sükutları görme imkanımızın olmaması da atış başarısını doğrudan etkilemişti. Bunca arıza ve sistem hatasından sonra bir iyileşme kaydetmiştik. Ancak sonuç arzu edilen seviyede değildi. Aklıma yine subay salonunda asılı duran söz geldi. **Yaşadıklarımızı anlatmanın yersiz olduğu, başarıya ulaşınca kadar bıkmadan usanmadan gayret göstermemiz gerektiğini biliyordum. Ancak bu aşamada gelecek tepkilerin daha olumsuz olacağını ve bu tepkileri göğüslemenin de Komutan olarak bana düştüğünün farkındaydım. Bu başarısızlığın pek çok alanda örnek gemi olarak gösterilen gemimde, başka alanlara sirayet etmesini ve özellikle atış organizasyonunda görevli personelin kendini dışlanmış ve başarısız hissederek inancını kaybetmesini önlemeliydim. Çünkü gerçek bir harp olduğunda da aynı ekiple kader birliği içinde savaştık.** Fakat eksik yanlarımızı da gidermemiz gerektiğini, bu sonuçların bizi her geçen gün zorladığını da hissetmeleri gerekliydi.

Silah ve sistemlerimizin tüm bakımlarını yeniden gözden geçirdik. Daha önce gemimizde görev yapan personelimize bilgileri yeniden karşılaştırdık. Atış organizasyonunda özellikle gözlem kısmını nasıl iyileştirebileceğimizi araştırdık. Aslında tüm bu faaliyetler tek başına

yürümüyordu. Bu arada TCG GİRESUN bir görevden diğerine gidiyor, denetlemelere katılıyor, Doğu Akdeniz ve Ege’de her bir faaliyetten başarıyla çıkıyordu. Ancak atışlarda alamadığımız netice tüm bu başarıları perdeliyordu. Diğer yandan gemimin Mart ayında SBU’ya girecek olması nedeniyle önümde çok fazla atış imkanı da kalmamıştı. Komutanlığımı son atışlarında başarısız olarak bitirmek ihtimali beni düşünceye sevk ediyor, 6 yıl boyunca nice başarılar yaşadığım TCG GİRESUN’u bu şekilde bırakmak istemiyordum.

Ocak 2014 ayında icra edilen Taktik Eğitimde tüm atışları yapmamız planlanmıştı ve Donanma Komutanımız da bölgede olacaktı. Donanma Komutanı sancak gemisi olarak, Eylül ayında yarıda bırakmak zorunda kaldığımız bir görevi tamamlama imkanına kavuşmuştuk, bu atış benim de Gemi Komutanı olarak son atışlarım olacaktı. **Top veya sistemde bir arıza çıkabilir ve bu da makul karşılanabilirdi ama asla gözlem hatası yapma lüksümüz yoktu veya atış organizasyonunda en küçük bir detayı atlayamazdık.** Bu nedenle gerek SHM’de gerekse de subay salonunda her bir atışın, her bir kademesini tek tek gözden geçirdik. Hedef hattını gören kamera görüntülerini, SHM’de ekranda görecektik şekilde tertip aldık. Böylece 2’nci Komutan ve Seyir Subayı K/Ü’nde, ben ise tüm atışlar boyunca SHM’de olacaktım.

Bu süreçte atış brifinginde aklımda daima kalacak bir olay yaşadık. Gemide kadrosu 3 olan Topçu Astsubaylarından birisi uzun süreli “Sualtı Savunma özel İhtisas Kursu”nda bulunuyordu. Kalan 2 Topçu Astsubayım’dan birisi Kıdemli Astsubayım diğeri ise Astsubay Çavuş rütbesinde idi. Kıdemli Astsubayımın bu esnada bir erkek çocuğu dünyaya geldi. Bu nedenle tek Topçu Astsubayım kalıyordu ve içlerinden en genç olanı idi. Bu kadar önemli bir atışta Kıdemli Topçu Astsubayımdan mahrum olmak istemiyordum. Ancak yeni doğan bebeği ve eşi ile ilgilenmesi gerekiyordu ve hastane süreçleri de iyi gitmiyordu. Geçici görevli personel araştırmasını gündeme getirdiğimde Topçu Astsb.Çvş.’um *“Komutanım tüm atışları hiçbir sorun olmadan yaparız. Ben geçmiş tüm atışlarda fiilen görev aldım. Bana güvenebilirsiniz”* diye atıldı. O anda bu takımın en düşük rütbeli personelinin gösterdiği bu inanç hepimizi duygulandırmış ve sevindirmişti. Kararım atışlara ilave bir Kd.Astsb. talep etmeden katılmak oldu. Personelimin kendilerine duyulan güveni boşa çıkarmayacağına yürekten inanıyordum.

Sonunda beklediğimiz an gelmişti. 16 Ocak 2014 tarihinde, Doğu Akdeniz’de Beşadalar Bölgesi’nde, K/B atışı için atış nizamındayız. Deniz griye çalar renkte. Hava soğuk. TCG GİRESUN Güney Görev Grup Komutanı sancak gemisi. Atış öncesi hazırlıklar tam. Sessiz bir bekleyiş var. Dakikalar öncesinden savaş yerlerini donatmış durumdayız. Artık konuşmuyoruz. Her bir personelim işine odaklanmış durumda. Genel anons devresinden; ***“Dikkat konuşan Komutan!” Değerli personelim atışlarda başarılı olacağımıza inancım ve sizlere güvenim tamdır. Hepinize başarılar dilerim.*** anonsunu yaptım.

Ateş Adası'na istinaden atış başlangıç noktası kerteriz edildiğinde ilk atımı atmıştık. Genel anons devresinden geri sayım yapılıyordu. **'Birinci atım atıldı."** **"Beş"** **"Dört"** **"Üç"** **"İki"** **"Bir"** **"Dikkat Sükut"** ilk atımda uzunda kalmıştık. **"İndir 200"** **"Bismillah ikinci atım serbest"** İkinci atımı attık **"İSABET"** üçüncü atım atıldı **"İSABET"** 3'lü salvo ile tesir atışı **"İSABET"** **"İSABET"** **"İSABET"** ve sonrasında 4'lü salvo ile tesir atışı **"İSABET"** **"İSABET"** **"İSABET"** **"İSABET"**. 10 atımda 9 isabet. SHM'de müthiş bir sevinç havası yaşıyordu. Herkes birbirine sarılıyor, Güney Görev Grup Komutanı 1MC'den tüm gemiyi takdir ediyordu. Radarcısı, topçusu, seyircisi, makinacısı tüm personel sanki bu anı beklercesine sevinç ifadeleri ile birbirini tebrik ediyordu. Komutan olarak yaşadığım bu an ömrüm boyunca unutmamak üzere tüm belleğime kazınıyordu.

Ertesi gün, Donanma Komutanı 2'nci Komutan Staj Sınavı kapsamında gemimize gelmişti. S/Ü atışında Donanma Komutanı sancak gemisi olarak yine aynı başarıyı yakalıyorduk. SHM'de, K/Ü'nde yine aynı coşku vardı. Günün sonunda gerek 2'nci Komutan Staj Sınavından gerekse de TCG GİRESUN atış sınavından başarı ile çıkmıştı. **Aslında inanmışlığın, takım ruhuyla tek yürek olabilmenin mükafatını alıyorduk. Olumsuzluklar karşısında geminin insicamını, moral ve motivasyonunu bozmadan, inancın ve kader birliğinin altını çizerek çalışmanın ne kadar önemli olduğunu görmüştük.** Artık çok daha gür bir sesle **"TCG GİRESUN Her Zaman Verilecek Her Göreve Hazırdır."** diyebiliyorduk...